

18.11.2025

KYMENLAAKSON VESI OY

Selänpään vedenoton tarkkailuohjelma: Halisenrompun vedenotto

18.11.2025

Sisällysluettelo

1. Yleistä	3
2. Pohjavesipintojen tarkkailu	3
2.1 Pohjavesipintojen tarkkailu ennen vedenoton alkamista	4
2.2 Pohjavesipintojen tarkkailu vedenoton aikana	4
3. Pohjaveden laadun tarkkailu	4
3.1 Pohjaveden laadun tarkkailu ennen vedenoton alkamista	4
3.2 Pohjaveden laadun tarkkailu vedenoton aikana	5
4. Virtaamien tarkkailu	5
4.1 Virtaamien tarkkailu ennen vedenoton alkamista	6
4.2 Virtaamien tarkkailu vedenoton aikana	6
5. Pintavesitarkkailu	6
5.1 Pintavesitarkkailu ennen vedenoton alkamista	6
5.2 Pintavesitarkkailu vedenoton aikana	6
6. Vedenottomäärien tarkkailu	6
7. Muut ympäristöhavainnot	7
8. Sademäärät	7
9. Raportointi ja tiedottaminen	7
9.1 Tulosten kirjaaminen	7
9.2 Vuosiraportointi	7

Liitteet

Liite 1. Tarkkailupistekartta salassa pidettävä (Julkisuuslaki 24 § 1 momentti 7 kohta)

Liite 2. Havaintopistetaulukko

18.11.2025

1. Yleistä

Kymenlaakson Vesi Oy on saanut vedenottoluvan vuonna 2017 Kouvolassa sijaitsevan Selänpään pohjavesialueen Halisenrompuille aluehallintoviraston päätöksen ESAVI/5583/2015 mukaisesti. Vedenottoluvan mukainen määrä Halisenrompuille on 3 000 m³/d. Alun perin Kymenlaakson Vesi haki vedenottolupaa myös Hunkerinrompuille ja Näkkimistön alueelle Selänpäässä ja tästä syystä hakemussuunnitelman mukainen tarkkailuohjelma on laadittu alun perin yhteisesti näille kolmelle alueelle. Aluehallintoviraston päätöksessä ESAVI/5583/2015 on hyväksytty kyseinen tarkkailuohjelma. Kymenlaakson Vesi Oy ei saanut vedenottolupaa Hunkerinromppujen alueelle. Näkkimistön alueelle Kymenlaakson Vesi Oy sai vedenottoluvan, josta yhtiö luopui sittemmin.

Kymenlaakson Vesi suunnittelee vedenottoa Halisenromppujen alueelle ja tästä syystä alkuperäisen, kolmea aluetta koskevan, tarkkailuohjelman supistaminen yhtä vedenottoaluetta varten on tarpeen. Kymenlaakson Vesi hakee muutosta vedenottoluvan mukaiseen tarkkailuohjelmaan tämän ohjelman mukaisesti.

Hankkeen vaikutusten tarkkailu käsittää vedenoton mahdolliset vaikutukset pohjavesitaseeseen; vedenpinnat, lähdevirtaamat ja vaikutukset muiden tahojen pohjavedenottamoihin. Lisäksi tarkkaillaan pintavesivaikutuksia. Selänpäässä on ollut Kymenlaakson Veden toimesta pohjavesipintojen ja virtaamien seuranta ennen vedenoton aloitusta.

2. Pohjavesipintojen tarkkailu

Selänpään pohjavesialueen pinnanmittaukset mitataan seuraavista havaintoputkista:

- KAS 2/96, 24, 26, , 33, 56, 58, 60, 63, 66, 78A, 82, 110, 111, 7/93, PF6, PF7, PF11

sekä seuraavista yksityiskaivoista

- 261 ja 400.

Havaintoputkien kunto varmistetaan jokaisella mittaus- ja näytteenottokerralla.

Ohjelmassa mainittujen yksityiskaivojen vedenpinnat pyritään mittaamaan myös talvella. Mikäli mittaus ei jostain syystä onnistu, merkitään syy

18.11.2025

mittauspöytäkirjaan. Mittauspöytäkirjaan merkitään myös kaikki muu mahdollinen tieto, esim. kaivon omistajan mahdollisesti epäämä mittauslupa.

Korkeushavainnot ilmoitetaan N2000-järjestelmässä. Mittaukset tehdään luotettavalla mittarilla 1 cm tarkkuudella. Tarkkailussa hyödynnetään lisäksi automaattisia pinnankorkeusmittareita, joilla vedenpinnoista saadaan käsimittausta tiheämmät mittausaineistot.

Yhteenveto pinnankorkeuden havaintopisteistä on esitetty liitteessä 2 (taulukko) ja havaintopisteiden sijainnit liitteessä 1.

2.1 Pohjavesipintojen tarkkailu ennen vedenoton alkamista

Ennen vedenoton aloitusta pohjaveden pinnankorkeutta mitataan Selänpään pohjavesialueen havaintoputkista kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä.

2.2 Pohjavesipintojen tarkkailu vedenoton aikana

Vedenoton aikana pohjaveden pinnankorkeutta mitataan Selänpään pohjavesialueen havaintoputkista kerran kuukaudessa, esimerkiksi kuun ensimmäisen viikon aikana.

Vedenoton aikana seurataan myös Halisenrompun vedenottokaivon pohjaveden pinnankorkeutta ja pumpattavan veden määrää.

Tarkkailutiheys ja -kohteet tarkistetaan vuoden seurantajakson jälkeen.

3. Pohjaveden laadun tarkkailu

3.1 Pohjaveden laadun tarkkailu ennen vedenoton alkamista

Ennen vedenoton aloitusta vedenottokaivosta otetaan näytteet kerran vuodessa.

Näytteistä tehdään seuraavat analyysit ja aistinvaraiset havainnot:

- pH, sähkönjohtavuus, happi, COD_{Mn}, TOC, kloridi, fluoridi, sulfaatti, rauta, mangaani, lämpötila, sameus, väri, haju, ulkonäkö, alkaliteetti, kokonaiskovuus, nitraatti ja ammonium, koliformiset bakteerit, E.Coli, enterokokit, torjunta-aineet, raskasmetallit, haihtuvat hiilivedyt, mineraaliöljyt sekä PAH-yhdisteet.

18.11.2025

- Mikäli vedenlaadussa todetaan jotakin selvästi poikkeavaa tai edellä lueteltuja haitallisia aineita eikä niitä ole aiemmin todettu, otetaan tarvittava määrä uusintanäytteitä. Tarkkailutiheys, -kohteet ja -valikoima tarkistetaan vuoden seurantajakson jälkeen. Jos vesinäytteessä ei havaita raja-arvoja ylittäviä pitoisuuksia (torjunta-aineet, raskasmetallit, haihtuvat hiilivedyt, mineraaliöljyt sekä PAH-yhdisteet), harvennetaan näiden aineiden osalta näytteenotto tehtäväksi kolmen vuoden välein.

3.2 Pohjaveden laadun tarkkailu vedenoton aikana

Vedenoton aikana vesinäytteet otetaan verkostoon johdettavasta vedestä kerran kuukaudessa.

Näytteistä tehdään seuraavat analyysit ja aistinvaraiset havainnot:

- koliformiset bakteerit, E.coli, enterokokit, pH, sähkönjohtavuus, happi, COD_{Mn}, kloridi, fluoridi, sulfaatti, lämpötila, sameus, väri, haju, ulkonäkö, alkaliteetti ja kokonaiskovuus, torjunta-aineet, raskasmetallit, haihtuvat hiilivedyt, mineraaliöljyt sekä PAH-yhdisteet.

Mikäli vedenottamalla otetaan jokin vedenkäsittely käyttöön, vesinäytteet otetaan kerran kuukaudessa ennen ja jälkeen vedenkäsittelyn. Käsiteltävän veden analyysit määräytyvät käsittelyn mukaan.

Tarkkailutiheys, -kohteet ja -valikoima tarkistetaan vuoden seurantajakson jälkeen. Mikäli vedenlaadussa todetaan jotakin selvästi poikkeavaa tai edellä lueteltuja haitallisia aineita eikä niitä ole aiemmin todettu, otetaan tarvittava määrä uusintanäytteitä. Jos vesinäytteessä ei havaita raja-arvoja ylittäviä pitoisuuksia (torjunta-aineet, raskasmetallit, haihtuvat hiilivedyt, mineraaliöljyt sekä PAH-yhdisteet), harvennetaan näiden aineiden osalta näytteenotto tehtäväksi kolmen vuoden välein.

4. Virtaamien tarkkailu

Virtaamat mitataan Honkalanlammista. Mittauspisteistä Purola, Välipuro, Uutela ja Korvenpäänjoki sijaitsevat Honkalan lampien tuntumassa. Kun tunnetaan alueen ulkopuolelta Purolan ojaa pitkin alueelle tuleva vesimäärä, voidaan Korvenpäänjoen virtaama sekä lampien väliset virtaamat mittaamalla saada selville lampiin purkautuvan pohjaveden määrä. Virtaamien mittauspisteiden sijainti on esitetty liitekartassa 1 ja pisteet on lueteltu liitteessä 2.

18.11.2025

4.1 Virtaamien tarkkailu ennen vedenoton alkamista

Ennen vedenoton alkamista virtaamamittaukset suoritetaan kerran vuodessa.

4.2 Virtaamien tarkkailu vedenoton aikana

Virtaamamittaukset suoritetaan neljä kertaa vuodessa. Tarkkailutiheys tarkistetaan vuoden tarkkailujakson jälkeen.

5. Pintavesitarkkailu

Virtaamamittausten yhteydessä tarkkaillaan myös pohjavedenoton vaikutuksia Korvenpäänjoen vedenlaatuun sekä mittauspisteiden vedenlaatua.

Mittauspisteistä Purola, Välipuro, Uutela ja Korvenpäänjoki otettavista vesinäytteistä analysoidaan:

- lämpötila, happi, happikyllästys, pH, sähkönjohtavuus, COD_{Mn}, kiintoaine, sameus, väri, TOC, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi, nitriittityppi, kokonaisfosfori, fosfaattifosfori, rauta ja mangaani

5.1 Pintavesitarkkailu ennen vedenoton alkamista

Tutkimustiheys on sama kuin virtaamien tarkkailussa, ennen vedenoton aloittamista vesinäytteet otetaan kerran vuodessa.

5.2 Pintavesitarkkailu vedenoton aikana

Vedenoton aloittamisen jälkeen pintavesitarkkailun näytteet otetaan neljä kertaa vuodessa. Tarkkailutiheys tarkistetaan vuoden seurantajakson jälkeen.

Korvenpäänjoen taimenkannan tilaa tarkkaillaan sähkökoekalastuksin aluksi kahden vuoden välein erillisen kalataloustarkkailuohjelman mukaan.

6. Vedenottomäärien tarkkailu

Vedenoton aloituksen yhteydessä vedenottomolle asennetaan automaattinen virtausmittaus, josta tiedot siirtyvät automaatiojärjestelmään tuntitason tietona. Vedenottomäärä raportoidaan vuorokausikulutuksina (m³/d).

18.11.2025

7. Muut ympäristöhavainnot

Mittaus- ja näytteenottokierrosten yhteydessä havainnoidaan tarkkailupisteiden ympäristöä sekä varsinkin sellaisia muutoksia, jotka voivat vaikuttaa pohjaveden laatuun tai määrään. Näitä ovat kaivannot, ojitukset, roskaantuminen ja rakentaminen yleensä. Muuttuneet olosuhteet kirjataan ja raportoidaan.

8. Sademäärät

Sadantatiedot kerätään kuukausiarvoina, Utin Lentoportintien sadeasemalta.

9. Raportointi ja tiedottaminen

9.1 Tulosten kirjaaminen

Pohjaveden (putket ja kaivot) pinnankorkeuksien mittaukset kirjataan WRM-Systemsin järjestelmään, josta tulokset toimitetaan viranomaiselle siirtotiedostomuodossa.

Analyysitulokset ja virtaamamittaukset toimitetaan Excel- tiedostoina. Lisäksi raakaveden analyysitulokset toimitetaan laboratorion toimesta Pisara-järjestelmään.

9.2 Vuosiraportointi

Seurannan tulokset ja johtopäätökset raportoidaan kalenterivuositain. Raporttiin kootaan keskeiset tulokset sekä johtopäätökset ja mahdolliset muutokset seurantaohjelmassa. Muutokset tulee hyväksyttää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa.

Raportti sisältää

- tekstiosan tilannekuvauksineen
- karttaosat, joista ilmenee kaikkien havaintopisteiden sijainnit.
- liiteosat, joissa on taulukkomuodossa mittaus-, tarkkailu ja analyysitulokset sekä pistekohtaiset havaintokäyrät.

18.11.2025

Vuosiraportti toimitetaan Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja Kouvolan kaupungin ympäristöviranomaiselle. Lisäksi se toimitetaan pyydettäessä myös niille, joiden oikeutta tai etua tiedot saattavat koskea. Vuosiraportti laaditaan aina seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.